

JERUSALEM – VIA DOLEROSA OG GRAVKIRKEN

Av Kjell Ivar Maudal.

Jerusalem.

Jerusalem - på hebraisk betyr navnet "fredens by" mens Araberne kaller den bare "El Quds" - "den Hellige".

Jerusalem en hellig by for tre store verdensreligioner. For jødedommen, byen der templet med Paktens Ark sto og hvor folket tilbad Jahve. For muslimene, stedet hvor Muhammed gjorde sin himmelferd fra Al Aqsa. For de kristne, byen hvor påskedramaet fant sted.

Vi hadde reist fra Betlehem sent på kvelden, kjørt en sideveien til hotell 7 "arcehs" (7 søyler) på toppen av Oljeberget.

I det solen sto opp neste dag, gikk vi ut på terrassen utenfor hotellet. Foran oss lå den evige stad med sine murer, tinder og tårn. Med oliventrærne i Getsemane hage, Blodåkeren og tusener av gravsteder i Kedrons dal og midt i mot oss, på Moriaberget der "troens gull" fra taket på Salomos tempel engang strålte, blendes vi av gjenskinnet fra Omarmoskeens kuppel. Bak Moriaberget skimtet vi Davidstårnet, tårnet på Luther-kirken og kuplene på Gravkirken som raget over alle de grå bygninger i basarene.

Der Antoniaborgen engang lå kunne vi se Sionsøstrenes kloster, og i bymuren ovenfor Kedrons dal var den tilmurte Gylne port og Stefanusporten (porten kalles også løveporten eller fåreporten) der Via Dolorosa, Lidelsens vei begynner.

Før vi forlot toppen av Oljeberget for å gå ned til den hellige by, leste vi de ord som Eugene Hoade OFM har skrevet om Jerusalem:

"Jerusalem - en hellig by, og fordi den er så, må vi ikke nærme oss den som andre byer, ikke som den nysgjerrige, den studerende, den poetiske eller som artist, nei, vi må nærme oss Jerusalem med andektig sjel, vi må nærme oss den som kristne; Jerusalem må vi nærme oss med tro i vår sjel, med

bønner på våre lepper, med Jesus Kristus i vår hjerter".

Fra Oljeberget til Stefanus-porten.

Fra vårt utsiktspunkt ved hotellet førte en trapp ned til en smal vei som snor seg mellom alle de gamle og nye jødiske gravsteder. Nedenfor ligger DOMINUS FLEVIT-kirken, kirken som er bygget på det sted der Jesus gråt over byen og profeterte om dens ødeleggelse: "Om bare også du i dag hadde forstått hva som tjener til din fred. Men nei - det er skjult for dine øyne" (Luk. 19, 42-44). I 1953 fant man graver fra sen bronsealder, ca 1800 f.kr.

Området hadde tjent som necropolis (dødsby) fra ca 135 f.kr til ca 300 e.kr. På gravene fant man Kristus-monogrammer og innskrifter både på gresk; latin og arameisk, det språk som Jesus talte. Man fant også restene av et kloster fra bysantinsk tid og et velholdt mosaikkgulv som har ligget i en kirke fra ca år 500. Bildene i mosaikken viser bl.a. mønster med en rekke tårer hvor piler ved hver tåre peker mot Jerusalem. Denne henvisningen er også grunnen til at Dominus Flevit-kirkens alter, i motsetning til hva som er vanlig i andre kirker, er orientert mot Vest, mot Jerusalem. Bak alterbordet ser man Jerusalem som et stort alterbilde.

Jerusalem sett igjennom vinduet i
DOMINUS FLEVIT-kirken.

På vår videre vandring ser vi den russiske MARIA MAGDALENA KIRKENs løkformede kupler bak en høy mur. Kirken ble bygd av tsar Alexander i 1888 til minne om hans mor.

Så kommer vi frem til DØDSANGST-KIRKEN, som også kalles "Alle nasjoners kirke" fordi en hel rekke nasjoner donerte midler til bygging og utsmykning.

Kirken ligger i den gamle Getsemane hage. Oliventrærne utenfor er eldgamle, av typen romerske oliventrær, og det hevdes med krav på pålitelighet at de er ca 2000 år gamle. På dette stedet hadde det vært kirker siden år 379 men som var blitt ødelagt, gjenoppbygd og utvidet. Den 15. juni 1924 ble den nåværende kirke vigslet. En praktfull kirke som gjennom utsmykningen av det indre rommet uttrykker den alvorstunge stemning fra natten mellom skjærtorsdag og langfredag. I dette halvmørke kirkerommet råder stillheten og vi lar tankene føre oss tilbake til den siste natten i Getsemane hage. *"Våk å be så dere ikke faller i fristelse"*.

DØDSANGSTKIRKEN, som også kalles
"Alle nasjoners kirke"

Via Dolorosa og Gravkirken.

Ecce Homo - "Se dette mennesket!". Vi hadde gått veien fra Dødsangst- kirken, inn Stefanusporten, og sto nå på plassen foran Omariya Moslem College. På dette sted sto

engang Antonia-festningen, der Pilatus uttalte ordene og der Jesus ble dømt.

Fra dette sted leder franciskanerbrødrene hver fredag en prosesjon langs Lidelsens vei frem til Golgata. Å følge fredagsprosjonen er en stadig "kamp" for å unnsnippe souvenirselgere, pengevekslere og en del av deltagerne er mer innstilt på å bli fotografert en å følge med på hva som skjer underveis. Ved hver av de ni første stasjoner stanser prosesjonen og "sermonimesteren" fremsier bønnene via en megafon, for at alle skal kunne høre. Støyen, trengselen og varmen i de smale gatene forstyrrer de av oss som ønsker å fordype seg i hva som skjedde underveis, men skrik og skral var det vel også den gang Jesus måtte bære sitt kors den samme veien. De fem siste stasjoner ligger inne i Grav-kirken. Kirken ble opprinnelig bygget av keiser Konstantin og hans mor i år 335 e.kr. Når vi går inn hoveddøren ser man en polert stenplate av rød marmor - balsameringsstenen - og på høyre side leder en trapp opp til Golgata med korsets og her befinner den 10.,11.,12. og 13. stasjon seg.

Den 14. stasjon, Jesu grav befinner seg i den såkalte Rotunden lenger inne i kirken. Keiser Konstantin lot fjerne klippen rundt Jesu grav for å gjøre den frittstående og bygde så en rund bygning rundt graven.

Jesu grav.

For å komme inn i graven må vi først passere gjennom Englenes kapell og så gjennom en smal, lav dør kommer vi inn i selve gravkapellet. Graven var opprinnelig en nisje i veggen, men denne er i tidens løp blitt ødelagt og i dag er det bare en hylle tilbake. Veggene i rommet er bekledd med marmor og rommet er ikke større en at 4-5 voksne personer får plass. Her inne trenger støyen ikke inn og her får vi tenne lys og kysse det sted vår Herre Jesus lå.

"Han er oppstanden, han er ikke her! Se, der er stedet hvor de la ham" ,,,,,,,,,(Markus 16, 6-7).

Inne i Jesu grav.

